

Скъпи приятели и почитатели на творчеството на Рудолф Щайнер!

През месец май 2018 г. Издателско ателие Аб ще издаде 3 книги от Рудолф Щайнер, включени в Поредица „Просветление“, на абонаментен принцип:

1. Р. Щайнер, „Духовните същества в небесните тела и природните царства“ (GA 136)

превод от немски: Мария Пашова
обем: 242 стр., цена: 10 лв.

2. Р. Щайнер, „Медитативни разглеждания и насоки за задълбочаване на лечебното изкуство“ (GA 316) (Лекции за лекари и студенти по медицина)

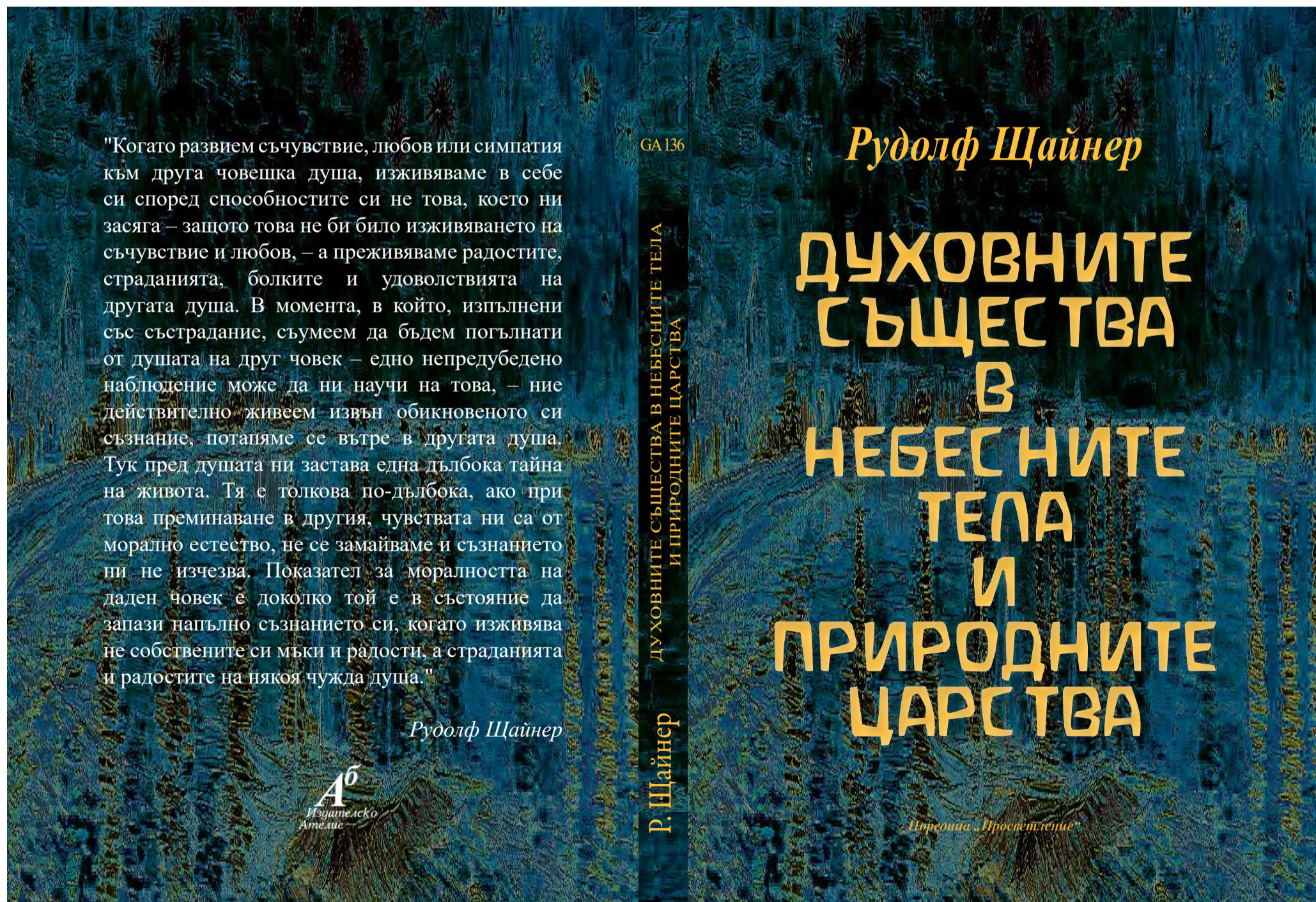
превод от немски: Нели Спиридонова-Хорински
обем: 242 стр., цена: 10 лв.

3. Р. Щайнер, „Стойността на мисленето за едно удовлетворяващо човека познание“ (GA 164)

превод от немски: Катя Белопитова
обем: 290 стр., цена: 10 лв.

Абонамент за някоя от книгите или за трите може да се направи на ел. поща на издателството:
prosvetlenie@abv.bg

С най-хубави пожелания!
Хр. Маринов



"Езотеричните факти не винаги могат да направят живота ни по-лесен, а в определен смисъл е точно обратното. Те са тук и да утежнят живота ни, да ни въведат в трудностите на схващането на света, на светоусещането, на човешкото усещане, като тогава, когато забележим тези трудности, да поемем точно противоположния път на този, който днес се поема в нашата цивилизация, а именно да поемем противоположния път на сегашния повърхностен път на развитието. Само когато разгледаме трудностите между външния свят и човека, можем да се задълбочим душевно."

Рудолф Щайнер

"Предразсъдък е, че ние мислим с главата. Това изобщо не е вярно. Ние мислим с краката и ръцете и това, което протича в ръцете и краката, главата го гледа и го приема в образите на мислите. Човекът никога не би открил... закона на ъгъла, ако не вървеше. Той нямаше никога да открие механичните закони за равновесието, ако не ги опознаваше чрез собствения си център на тежестта... Щом се стигне надолу до астралното тяло, което преработва всичко това в подсъзнанието, човекът изглежда необикновено мъдър, макар във физическия свят да е понякога много глупав, понеже всичко, което се развива като геометрия при вървенето, в себечувстването, ако мога да си послужи с парадокса, се знае в подсъзнанието и след това се вижда чрез мозъка."

Рудолф Щайнер

Аб
Издателско
Ателие

GA316

МЕДИТАТИВНИ РАЗГЛЕЖДАНЯ И НАСОКИ ЗА
ЗАДЪЛБОЧАВАНЕ НА ЛЕЧЕБНОТО ИЗКУСТВО

Р. Щайнер



МЕДИТАТИВНИ РАЗГЛЕЖДАНЯ И НАСОКИ ЗА ЗАДЪЛБОЧАВАНЕ НА ЛЕЧЕБНОТО ИЗКУСТВО

Поредица „Просветление“

"Всъщност ние винаги сме резултатът от нашите преживявания. Какъв е нашият лик, който носим, именно в по-интимния жест, ето това действително е подобие на онова, което сме изживели в тази наша инкарнация. Човек може да прочете по лицата на хората, че в детството си те са преживели много тъга. Следователно това, което се случва там, долу, с други думи, участва в жизнените процеси на човека. Това, което бива изтласкано в забрава надолу в несъзнаваното като задържащи, тъжни представи, ни изтощава, прекъсва жизнената ни сила. А това, което сме изживели като радост, извисяване, то вече ни вдъхва живот. И когато се изследва съдбата на живота на нашите представи в несъзнаваното, тогава се открива колко много настоящото настроение, цялото физическо и духовно-душевно състояние на един човек зависи от почиващото долу в неговото несъзнавано."

Рудолф Щайнер

Аб
Издателско
Ателие

GA 164

СТОЙНОСТТА НА МИСЛЕНЕТО ЗА ЕДНО
УДОВЛЕТВОРЯВАЩО ЧОВЕКА ПОЗНАНИЕ

Р. Щайнер

Рудолф Щайнер

СТОЙНОСТТА НА МИСЛЕНЕТО ЗА ЕДНО УДОВЛЕТВОРЯВАЩО ЧОВЕКА ПОЗНАНИЕ

ОТНОШЕНИЕТО НА ДУХОВНАТА НАУКА КЪМ ЕСТЕСТВЕНАТА НАУКА

Поредица „Просветление“

СЪДЪРЖАНИЕ НА КНИГИТЕ:

1. Рудолф Щайнер, „Духовните същества в небесните тела и природните царства“ (GA 136):

ЗА ДЕЙСТВИЕТО НА ЕТЕРНОТО И АСТРАЛНОТО В ЧОВЕКА И НА ЗЕМЯТА

Встъпителни думи за приветствие на слушателите
Хелзинки, 3 април 1912 г.

ПЪРВА ЛЕКЦИЯ, Хелзинки, 3 април 1912

Пътят към виждане на елементарните същества в етерното тяло на Земята: синьото на небето, зеленото на растителната покривка, бялото на снежната покривка събуждат морални усещания: благочестието, разбирането за веществото. По тона и неговата октава преживяваме хармонията на желанията и разума. Зад металния елемент окултният поглед открива същества с добре очертани форми: елементарните същества на Земята. Във валящия дъжд и във вдигащите се мъгли винаги има преобразуващи се същества: елементарните същества на водата. Те изваждат от Земята растенията през пролетта.

ВТОРА ЛЕКЦИЯ, 4 април 1912 г.

Елементарните същества на въздуха се появяват, проблясващи светкавично. Те живеят в увяхването и умираването, грижат се за узряването. Елементарните същества на огъня са пазителите на кълновете. Астралното тяло на Земята се преживява от спящия човек. В него живеят духове на циклите на времената, които предизвикват смяната на сезоните. Те въртят Земята около нейната ос и така пораждат деня и нощта. Човекът не трябва да губи паметта и съвестта си при окултното си развитие. Тогава той може да се събуди в своя аз и да гледа Слънцето също и нощем в неговия ход. Светът на природните духове се изразява в природните сили, този на духовете на циклите на времената – в природните закони, а на планетарния дух – в смисъла на природата.

ТРЕТА ЛЕКЦИЯ, 5 април 1912 г.

Човекът води вътрешен живот. Ангелите живеят в абсолютната истина: това, което възприемат, е откровение на вътрешната им природа във външния свят. Вместо вътрешния си живот те преживяват изпълване с дух. Те са водачите на отделните хора, водачи на народите са архангелите, а на епохите – арханите; техни потомци са природните духове на Земята, тези на архангелите – природните духове на водата, а на ангелите – тези на въздуха. Ако човекът върши дела на любов, той става по-богат, а не по-беден. Това е представено в образа на чаша с вода, която, когато се изпразва, става все по-пълна. Обучение за превъзможване на обикновения вътрешен живот. За това служи математиката.

ЧЕТВЪРТА ЛЕКЦИЯ, 6 април 1912 г.

На първата степен на ясновидството човекът използва астралното си тяло. Това, което възприема в него, после може да си го спомни. На втората степен – етерното си тяло. Тогава той внася ясновидството в обикновеното състояние на съзнанието си и разпознава съществата от втората йерархия: властите, силите, господствата. Той се чувства потопен в другите същества – в обикновеното съзнание на това приличат състраданието и любовта. При съществата от втората йерархия откровението на тяхното същество остава назад като нещо самостоятелно, а във вътрешността им се възбужда живот, който се възприема като духовно звучене, като музика на сферите. Властите придават формата на всичко живо; в смяната на формите се изразяват силите. В гледането на физиономията, а после и на формите на листото и цвета човекът разпознава господствата. Съществата от втората йерархия имат за потомци груповите души на растенията и животните.

ПЕТА ЛЕКЦИЯ, 7 април 1912 г.

На третата степен на ясновидството ставаме едно с наблюдаваното същество. Тогава възприемаме съществата от първата йерархия: престолите, херувимите и серафимите. Те отделят изцяло своя отпечатък от себе си: техният вътрешен живот представлява създаването на други същества. Техни потомци са духовете на циклите на времената. Висшите същества имат власти като най-нисшата си съставна част, след това сили, господства, престоли, херувими и серафими. Те гледат нагоре към триединството: Баща, Син, Свети дух. Външната форма на един дух на формата е планетата; зад него са духовете на движението, на мъдростта, на волята, херувимите и серафимите. В атмосферните явления действат силите; съзнанието на планетата са господствата; престолите регулират неговото движение в пространството; херувимите привеждат тези движения в унисон едно с друго, а серафимите регулират хармонията на отделните планетарни системи една с друга. Най-горната троицност управлява в мировото пространство в отделните планетарни системи като обвивки.

ШЕСТА ЛЕКЦИЯ, 8 април 1912 г.

Луциферическите духове имат стремежа да развият самостоятелен вътрешен живот. Така те се превръщат в духове на неистината. Вместо да се изпълнят с висшите йерархии, те се отцепват от тях. Една планета представлява това, което изпълва с етерна субстанция цялото пространство, ограничено от нейната привидно елипсоидна траектория. Духовете на формата, които владеят етерната сфера на дадена планета, действат от Слънцето. Срещу това отвън навътре действат луциферическите духове на властите и по този начин се получава едно въгване: физическата планета – нашата Земя – представлява в действителност дупка в мировото пространство. Счупената форма е материя. Серафимите и херувимите са носители на светлината от Слънцето. На тях им противодействат луциферическите духове и отхвърлят светлината обратно. Това е изложил първо Заратустра, който нарича духа на Слънцето Ахура Мазда, а бунтовните духове на мрака – Ангра Майню.

СЕДМА ЛЕКЦИЯ, 10 април 1912 г.

Духовните същества от серафимите до духовете на мъдростта управляват развитието на Слънцето, на неподвижните звезди. До духовете на формата стига сферата на влияние на планетите, а до архангелите – тази на Луната. Астралното тяло прониква мозъка и далака, етерното тяло – черния дроб, а азът – кръвоносната система. Луните представляват трупа на планетарната система, планетите – на живото физическо тяло, като животните на Земята. Неподвижната звезда, Слънцето, окултно прави впечатлението като етерните тела на растенията: в нея е етерното тяло на планетарната система, което стига до най-външния ѝ край. В духовните същества на планетите имаме и астралното тяло. Вредните сили на луциферическите същества се събират от кометата, която възниква наново най-вече едва при навлизането си в планетарната система и после отново изчезва, докато отново поема на път извън измерението на пространството. В кометата действат серафимите и херувимите.

ОСМА ЛЕКЦИЯ, 11 април 1912 г.

Развиващият се окултно трябва да се научи да гледа на света по начина на възприемане на ангелите. Той не вижда нищо от физическите тела, но все още има спомен за небесните тела. Те се представят като нещо минало. Наблюдавайки Луната, той бива пренесен в прадревното лунно състояние. Тя се е превърнала в Земя, благодарение на работата на властите. Ако ясновидящият поглед се насочи към планетите, той възприема и един споменен образ. Ако човекът изпитва само съчувствие и любов, тогава физическото Слънце изчезва. Човекът го е виждал в египетските мистерии в среднощ: той се връща назад в прадревното слънчево състояние на Земята. Съкровището на нибелунгите представлява в действителност един талисман от злато. Човекът има аз във физическия свят, груповият аз на животните е на астралния план, този на растенията – в девакана, а на минералите – във висшия девакан. При показването на растенията през пролетта астралното тяло на растенията в астралния свят усеща заспиване, а при увяхването им през есента – събуждане. Ако човек троши камъни, астралното тяло на минералите усеща доволство в девакана. Ако той изтръгва растението с неговия корен, астралното тяло на растението изпитва болка в астралния свят.

ДЕВЕТА ЛЕКЦИЯ, 13 април 1912 г.

Разумът е деен и в животинското царство: осите произвеждат хартия. От шестата до седмата планета груповите азове на животните въздействат върху главните видове на животинското царство. Модифицирайки го, в него действат 12-те зодиакални знака. Тези групови азове са потомци на силите, дали астралното тяло на човека на старата Луна. Съответстващите им луциферически духове специфицират от планетите човешкия род на основни раси. Силите инспирират от планетите големите културни импулси, например от окултния Меркурий – този на будизма. Поради това Е. П. Блаватска казва: Буда = Меркурий. Върху астралното тяло на растенията от планетите въздействат потомците на силите. Те пораждат спираловидните листни разклонения. В посоката на стеблата на растенията груповите азове на растенията действат от Слънцето. Те са потомци на господствата. Духовете на циклите на времената свързват спиралния принцип на движение с принципа в стеблото: спиралния принцип чак до разположените кръгообразно тичинки и действащия в стеблото принцип, който стига чак до плодника. По време на прадревното Слънчево състояние господствата са дали на човека етерното му тяло. Сега те действат надолу от Слънцето във вертикала на растението. Седмината риши са дали спомените отново на седемте големи култури на Атлантида, но над това за тях се намира Вишвакарман. Заратустра нарича този дух на мъдростта Ахура Мазда, египтяните – Озирис, който е убит от Тифон и който среща човека едва след смъртта. През четвъртия следатлантски културен период Христос бива непосредствено инспириран в продължение на три години от този слънчев дух на мъдростта. Той е духът на единението на земната култура – Западът приема Христовия импулс от Изтока.

ДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ, 14 април 1912 г.

Кристалните форми на минералното царство се обясняват с начина на въздействие на духовете на формата или техните потомци. Етерният елемент струи от силите надолу от планетите и създава своите субстанции: от Сатурн – оловото, от Юпитер – калая, от Марс – желязото, от окултната Венера – медта, а от окултния Меркурий – живака. Астралният елемент на минерала идва от господствата или техните потомци на Слънцето. Луциферическите духове на мъдростта струят от Слънцето от етерния елемент върху Земята и създават златото, а равновесието отново се установява чрез етерните потоци от Луната, които създават среброто. Духовете на мъдростта живеят в неподвижните звезди. Тяхната физическа светлина идва от луциферическите духове на мъдростта. Груповият аз на минералите действа от извън планетарната система чрез престолите или техните потомци. Ако станат луциферически, те се проявяват в метеорите и кометите. При преминаването им през планетарната система те присъединяват към себе си минерален елемент, който произлиза също и от престолите. Сатурн по-рано е показвал опашка, която по-късно се е скъсила в затворения му пръстен. Той представлява същото като опашка на комета. Уран

и Нептун са планети, които са долетели много по-късно. От луциферически същества на степенята на престолите кометата придобива минерално естество. Властите създават първоначално груповия аз на хората, който после се диференцира от другите същества от различните йерархии – Яхве е отражението на Христос от Луната. Също и за Е. П. Блаватска Яхве представлява лунен бог, а Луцифер е негов противник. Христос е истинският Луцифер. Такива разглеждания на небесните светове трябва да се превърнат в морален извор на сила, който да вдвоява хармония и мир на Земята.

ОКУЛТИЗМЪТ И ИНИЦИАЦИЯТА, публична лекция

Хелзинки, 12 април 1912 г.

Живот след смъртта, прераждане и съдба. Познаваме само това, в чието създаване можем да вземем участие. Нашият дневен живот представлява процес на унищожение, който отново се изравнява творчески през нощта. Състраданието и любовта ни позволяват да проникнем в нещо чуждо, а отвътре ни говори съвестта от един по-висш свят. Обучението чрез медитация и концентрация за постигане на висши познания води отначало до преживяване на образи, които човекът сам е създал. По този начин той взема участие в един творчески процес. Инспирацията е по-висше състояние. В по-ранни епохи обучението е ставало под ръководството на гуруто, който в настоящето трябва да се замени от енергичното волево решение на самия човек. Културата на настоящето не търпи вече позоваването на адепти. Е. П. Блаватска все още се позовава на гурута

2. Рудолф Щайнер, „Медитативни разглеждания и насоки за задълбочаване на лечебното изкуство“ (GA 316):

КОЛЕДЕН КУРС

ПЪРВА ЛЕКЦИЯ, Дорнах, 2 януари 1924 г.

Илюзията на представения в определени граници човешки образ. Физически ограниченият човек. Водният човек, в когото навлиза етерното тяло на човека; въздушният човек, в когото действа астралното тяло; топлинният човек, който прониква човешката организация. Върху последния действа азът, докато върху останалата организация действа топлинният човек, следователно азът действа индиректно. Чрез това може да се получи правилно разглеждане на отношението между душата и тялото, тъй като душевните изживявания действат върху топлинния етер и чрез него в органите.

Възможността за заболяване лежи в човешката организация. Възможността за лекуване лежи в естествените процеси, които могат да поемат процесите в човека: етерно, астрално тяло и аз. Призоваване на по-висшите същности на човека за възстановяване на здравето. В природната наука трябва да се направят други разглеждания, съответстващи на живо-космическото – за пример мравчената киселина и узряването на смокините, както и производството на пчелен мед. Необходимостта да се развие чувство за наблюдение на природата също при микроскопирането. Да се вземат под внимание нерелативните величини. Разглеждане на истинския характер на пчелния кошер.

ВТОРА ЛЕКЦИЯ, 3 януари 1924 г.

Характеристика на човешките същности. Азът и образът на Земята. Азът и смъртта. Физическият организъм и храненето. Отношението между етерното тяло и астралното тяло, и склонността към заболяване. Предпоставки за съзнателен душевен живот. Същност на чувстването. Пораждане на заболяването. Възпаление и разрастване на тъканта, отоци, тумор. Болестта и душевният живот. Черният дроб като сетивен орган за субстанциите на външния свят. Сърцето – сетивен орган за вътрешния свят. Органите като същностна общност. Преценка на хранителните средства, изхождайки от взаимовръзката между света и човешкия организъм.

ТРЕТА ЛЕКЦИЯ, 4 януари 1924 г.

Силите на земните вещества и периферните веществени сили (космическите) се уравновесяват в отделните органични системи. Разглеждане на главата от тази гледна точка, нейната безтегловност и статично спокойствие. Космически и земни сили в главата и останалия скелет; значението на калциевия карбонат и фосфатния калций. Субстанциите като космически изграждани процеси и отношението им с космическата същност. Специално разглеждане на силите, преодоляващи оловния процес. Значението на магнезиевия процес, ритмични периоди, в които процесът има друг смисъл. Антимонът и метаморфозите на въгления процес, изследвани според космическите и етерните процеси на изграждането в течение на времето.

ЧЕТВЪРТА ЛЕКЦИЯ, 5 януари 1924 г.

Екзотеричното знание и начинът на постигането му като основа за езотерическата част на курса. Изграждане на човека. Етерното тяло и неговото отношение към зародиша, който се поражда чрез наследствеността, неговото отношение към астралното тяло по времето веднага след раждането. Заложби за знанието. Значение на вътрешното обучение и задълбочаване за искащия да лекува лекар. Грижа за душевните сили чрез ритмично повторение на знанието. Такова знание се илюстрира чрез растителния живот, като екзотеричното и езотеричното знание се довеждат до правилната им взаимовръзка.

ПЕТА ЛЕКЦИЯ, 6 януари 1924 г.

За промяната, която следва да настъпи в цялото схващане на антропософското движение: «Езотерическият път е или труден или никакъв.» Следващи описания на космическите сили въз основа на съотношенията на растителната същност към човешкия организъм, особено на главата. Необходимост да се изживее това знание. Връзката му с вътрешните морални импулси. Описание на медитативните процеси. Воля за езотерично задълбочаване на медицинското образование, както досега е правено в две области – общата антропософия, евритмията и говорното формиране. Описание на сформиранието на медицинската секция.

ШЕСТА ЛЕКЦИЯ, 7 януари 1924 г.

Познание чрез мисли – костна система; чрез имагинация – воден човек, мускулна система. Познание чрез инспирация – вътрешни органи. Познание чрез интуиция – топлинен човек, съответно дейността на органите. Два вида топлина. Въздушно и светлинно състояние. Метаморфоза на светлината. Течността, свързана с химизма. Земният елемент и животът. Медицинско мисловно знание и терапевтичен елемент.

СЕДМА ЛЕКЦИЯ, 8 януари 1924 г.

Отговор на въпроса за лечебния магнетизъм. Отговор на въпроса за отношението на сърцето спрямо матката. Отговор на въпроса за влиянието на скъпоценните камъни върху отделните органи. Отговор на въпроса за значението за умрелия на разлагането на трупа. Отговор на въпроса за значението на аутопсията в определено време след смъртта. Отговор на въпроса за значението на общността за лечебната сила на лекаря. Отговор на въпроса за очната диагноза, графологията и т.н. За лекуването и знанието за лекарствата. За същността на книгата «Философия на свободата» и нейното значение за човешкото същество. Имагиниране и живот на мускулите; инспириране и живот на вътрешните органи. Скициране на пътя на обучение, посочен от Рудолф Щайнер като необходим за съответстваща на духа медицина. Значението на същността на болестта за искащия да лекува лекар.

ОСМА ЛЕКЦИЯ, 9 януари 1924 г.

Ориентиране на лекаря според кармата, кармичната воля и лечебната воля. Въведение във водещото до излекуване разглеждане на човешкия организъм като резултат от космически сили въз основа на примера за сатурновите и лунните сили. Указания за медитативното задълбочаване.

ВЕЛИКДЕНСКИ КУРС

ПЪРВА ЛЕКЦИЯ, Дорнах, 21 април 1924 г.

Участниците в курса се призовават да поставят въпроси относно появилите се трудности за ориентирането на лекаря към езотерическия път на обучение. Отговори. Еманципация от външния Космос на западния езотерически път. Указания за медитирането и относно неговата същност. Представяне на инкарнационния процес, пораждането на подходящото за Земята човешко тяло, произход на наследствения поток и обяснения за това. Същност на скарлатината и морбили. Значение на детската храна и майчиното мляко. Значение на непосредственото съзерцание за медицинското познание. Представянето му чрез примери. Постигане

на земната зрялост. Седмогодишните периоди като нови елементи, а не като изкуствено знание. Въздействие на космичните изграждащи сили. Медитиране върху растителната същност.

ВТОРА ЛЕКЦИЯ, 22 април 1924 г.

За правилното медитиране и лекарската професия. Познаване на болестите като познание на лечението. Знанието за лекуването и волята за лекуване. Оpozнaване на етерното от скулпторната дейност. Оpozнaване на астралността от музикалната дейност. Новаторството на новоориентираните от страна на антропософията лекари за едно ново медицинско обучение. Разглеждане на първичните причини за болестта в биографията на пациента. Медитиране.

ТРЕТА ЛЕКЦИЯ, 23 април 1924 г.

Въведение в дадената във втора лекция медитация: формообразуване, изграждане на човека от космически сили. Луна. Одушевяване на човека: космическо слънчево въздействие в обкръжението. Одушевяване на човека чрез разграждащите сили на сатурновото въздействие. Космическата силова природа на металите. Моралността като излъчваща се от Космоса сила. Духовните истини непрекъснато трябва да се изживяват медитативно. За кармичните отношения на родените около смяната на столетието търсеци духа души.

ЧЕТВЪРТА ЛЕКЦИЯ, 24 април 1924 г.

Възникването на медицинския мироглед на 19-ти и 20-ти век, разглеждано в неговите кармични взаимовръзки. Християнство и арабизъм. Указания за една медитация за лечители: космичната троичност Сатурн, Слънце и Луна, действащи в здравето и в болното човешко същество. Указания за съзирането на кармичните отношения при болните: воля за лекуване, християнизирание на медицината чрез това, че човек осъзнава космичната същност в човека, както и същността на болестта и здравето. Мисловно съдействие от страна на сърцето, жезълът на Меркурий. Лекарят следва да се застъпи за възможността на кармата да действа в съвременната култура.

ПЕТА ЛЕКЦИЯ, 25 април 1924 г.

За характера на човешките същности и техните взаимни отношения. Общата причина за разболяването, разбиране на определено въздействие на лекарствата. Различните отношения при физическите и духовните заболявания, темпераменти. Въвеждащи правила за медитиране и усвояване на имагинативното съзнание. Същото за усвояване на инспиративното съзнание. Чувстване в знанието, чувстване в познанието. Конкретизиране на младежкото движение с помощта на стремящата се в смисъла на предхождащите изказвания. Постепенното лекуване на наследствените сили чрез възпитанието. Отношение на лекаря към пациента. Призив за вътрешна връзка с Гьотеанума, който си е поставил за цел една определена задача.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПЪРВО ЦИРКУЛЯРНО ПИСМО, 11 март 1924 г.

Издадено от медицинската секция на Свободната висша школа за духовна наука към Гьотеанума за антропософски лекари и студенти по медицина.

ВЕЧЕРНА СРЕЩА, 24 април 1924 г.

Отношението на течното към твърдото в изграждането на органичното. Образно формиране от разширение (космично въздействие) и инвагинация, вдлъбване (земно въздействие). Терапевтично значимият фантом на органите в течния човек. Пластическият принцип за разбирането на течното, музикалният принцип за разбирането на въздушното. Слушане на себе си при говоренето. Изучаване на азовата организация.

Медитация за антропософските лекари, есента 1923 г.

3. Р. Щайнер, „Стойността на мисленето за едно удовлетворяващо човека познание“ (GA 164):

I

СТОЙНОСТТА НА МИСЛЕНЕТО ЗА ЕДНО УДОВЛЕТВОРЯВАЩО ЧОВЕКА ПОЗНАНИЕ

ПЪРВА ЛЕКЦИЯ, ДОРНАХ, 17 СЕПТЕМВРИ 1915 г.

Трудността да се поставим във връзка с духовния свят. Въпросът за стойността на мисленето. Човешкият път на познанието в смисъла на Аристотеловото изречение: няма нищо в интелигентността, което да не е в сетивата. Допълнението на Лайбниц. Мисленето, дейност на етерното тяло. Въпрос относно реалността на мислите. Интелектуалната дейност: мъртви образи. Забравените представи като стимулиращи и задържащи живота сили. Свят на възможността за спомняне: имагинации. Свят на несъзнавания живот на представите: инспирации.

ВТОРА ЛЕКЦИЯ, 18 СЕПТЕМВРИ 1915 г.

Потъването на представите в несъзнаването; един прагов процес. Спомнянето. Разликата между упражняването на ретроспекцията и обикновеното спомняне. Подвижните мисли в етерното тяло в примера на Гьотевата мисъл за метаморфозата. Развитието от несъзнаването имагинативно познание през физическото към съзнателното имагинативно познание: едно слизание и отново изкачване. Светът на възникването и отминаването и светът на гнева и на наказанието.

ТРЕТА ЛЕКЦИЯ, 19 СЕПТЕМВРИ 1915 г.

Атавистичното, пророческо ясновиджане: връщане назад към старата лунна интелигентност. (Пример: Образът на Теодора в мистериите драми.) Имагинативно познание при Якоб Бьоме и Сен-Мартен. Вживяването в инспирирания свят: едно изживяване на фактите от Старото Слънце. Съществуването на Старата Луна, продължаващо да действа в ембриологията, съществуването на Слънцето в художествените инспирации. Интуитивното познание, връщане към съществуването на Стария Сатурн. Напредъкът от съществуването на Луната към земното развитие. Творческите понятия на ангелите на Старата Луна и тяхната връзка с формите на днешното животинско царство. Напредването на земния човек към неемоционалните, обективни понятия.

ЧЕТВЪРТА ЛЕКЦИЯ, 20 СЕПТЕМВРИ 1915 г.

Обобщение на предшестващото: мъртво физическо познание, живо имагинативно познание, инспирирано познание и тяхната връзка със съществуването на Старата Луна и на Старото Слънце. Обективната закономерност на инспирационните преживявания. Усещането на природните дадености като работи на собственото сърце. Разграничаването на деянията от личността при оценката на човека. Погрешни тенденции в съвременната юриспруденция. Задача на духовния учен: да не осъжда деянието на един човек, а да го разбира. Необходимо усилие на душата, за да се стигне до по-висшето познание. Хуморът като противотезест. Свързаността на човешката организация с развитието на Старото Слънце чрез въздуха и топлината. Връзката между дишането и инспирацията.

II

ОТНОШЕНИЕТО НА ДУХОВНАТА НАУКА КЪМ ЕСТЕСТВЕНАТА НАУКА

Обсъждане на брошурата на Ф. фон Врангел «Наука и теософия» като пример, как могат да бъдат разисквани произведения в антропософските групи

ПЪРВА ЛЕКЦИЯ, ДОРНАХ, 26 СЕПТЕМВРИ 1915 г.

Характеризиране на материалистично-механичния мироглед от Врангел. Духовно-научният метод на характеризирането чрез оставянето на фактите и личностите да говорят. Обсъждане на първите глави от произведението на Врангел: «Основните предположения на материалистично-механичния мироглед – Проверка на тези основни предположения – Свобода и нравственост – Мировата загадка – Произход на представата за закономерност – Свободата на волята не може да се докаже емпирично – Познавателно-теоретичен поглед назад.»

ВТОРА ЛЕКЦИЯ, 27 СЕПТЕМВРИ 1915 г.

Поетичните творби, животът и личността на Мария Евгения деле Грацие като свидетелство за действителното вземане на сериозно на материалистично-механичното схващане за света. Обсъждане на следващите глави на Врангел: «Образуване на понятията – Представи за пространство и време – Принципът на причинността – Приложение на представата за произвол върху околната среда – Наблюдение на равномерно протичащите явления – Същност на цялата наука – Астрономията, най-древната наука – Равномерно движение – Измерването – Заложеният в часовниците принцип.»

ТРЕТА ЛЕКЦИЯ, 2 ОКТОМВРИ 1915 г.

Рекапитулация на досегашното изложение. Обсъждане на следващите глави на Врангел: «Граница на грешките при измерването – Абсолютна валидност на логическите и математическите истини – Всички природни закони са взети от опита, затова имат само условна валидност – Химически закони – Физически закони – Познаването напредва от простото към сложното – Разширяване на механичната представа върху органичната – Разликата между безжизнените и оживените тела – Съзнанието – Духовните явления – Окултните способности на човека – Същност на учението на Исус.»

ЧЕТВЪРТА ЛЕКЦИЯ, 3 ОКТОМВРИ 1915 г.

Продължаване на обсъждането на главите на Врангел: «Същност на учението на Исус – Същност на теософските учения – Тайните учения – Разликата между сетивната наука и духовната наука – Теософията – една религия.»

ПЕТА ЛЕКЦИЯ, 4 ОКТОМВРИ 1915 г.

Значението на материалистичната култура с помощта на последните глави на Врангел: «Материализъм – Съмнение в материалистичния мироглед – Агностицизъм – Източниците на заблудата на окултните възприятия се намират както в субекта, така също и в обекта – По-нататъшното съществуване на душата след смъртта – Превъплъщаване и карма – Възгледът на Лесинг относно учението за прераждането – Кратко обобщение на хода на мислите.» – Атомистичната представа за света. Необходимостта от висше училище за духовна наука. Занимаването със съвременната наука в публичните лекции на Рудолф Щайнер.

ШЕСТА ЛЕКЦИЯ, 9 ОКТОМВРИ 1915 г.

Изследванията на мозъците на престъпници от криминалния антрополог Мориц Бенедикт. Прекалено късият тилен лоб на главния мозък при престъпниците и корективът му чрез подходящо възпитание. Резултатите от психологически изследвания на школата на Авенариус: не истината на даден мироглед решава неговото приемане от хората, а емоционалното предопределение.

III

ЕПИЗОДИЧНО РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ПРОСТРАНСТВО, ВРЕМЕ, ДВИЖЕНИЕ

ДОРНАХ, 20 АВГУСТ 1915 г.

Епизодично разглеждане на механичните понятия пространство, време и скорост. Разграничаване на два вида деления и дискусия на кинематичната формула: скорост = път/време. Понятията път и време са абстракции; скоростта е основно механично понятие, което е така присъщо на механичните неща, както животът на живите тела. Така процеси на движения със свръхсветлинна скорост или мисълта за един съкратен с няколко секунди или удължен до хилядолетия човешки живот са нереални понятия. Тъй като всяко тяло се намира във връзка със светлинния етер и той е този, който движи светлината, никое тяло не може да се движи по-бързо, отколкото със скоростта на светлината. Значими физици на настоящето (напр. Макс Планк) биват принудени въз основа на експерименталните резултати да прибегнат до представата: всъщност няма материя, а само дупки в един етер, на който не бива да се придават материални, а само духовни качества